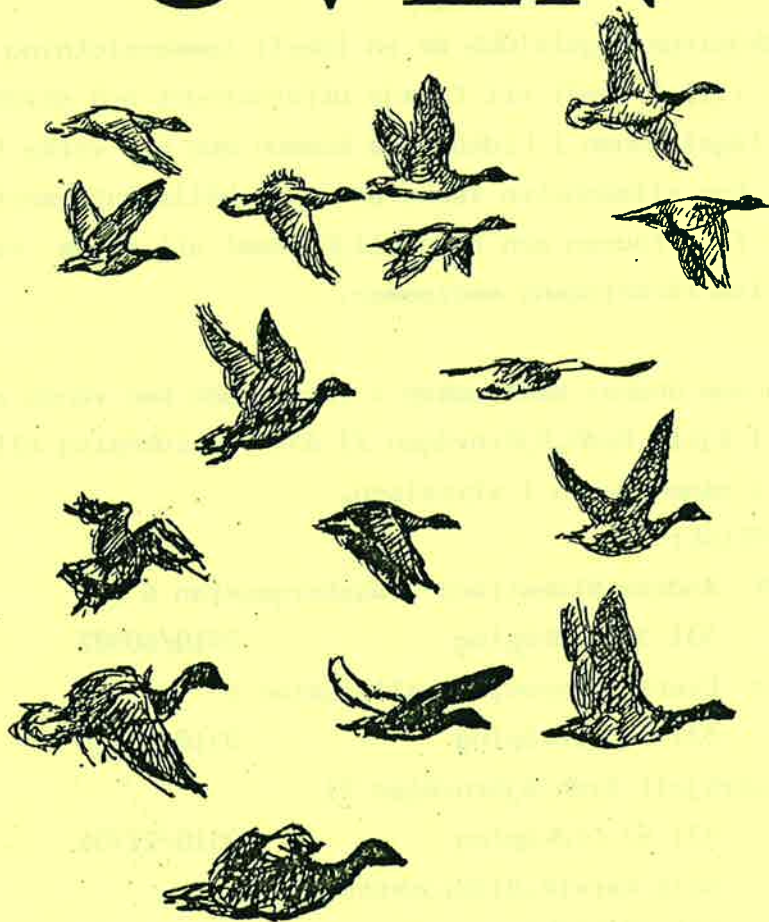

UVEN

J. Andersson

**LIDKÖPINGS
FÅGELKLUBB
1985**

Uven är ett årligt utkommande organ för Lidköpings-
Fågelklubb.

Lidköpings fågelklubb är en ideell sammanslutning som
har till ändamål att främja utforskandet och skyddet
av fågelfaunan i Lidköpings kommun och att verka för
att hos allmänheten väcka och underhålla intresset
för fågelfaunan och fågelmiljön samt att skapa kontakt
mellan föreningens medlemmar.

Den som önskar medlemskap i föreningen kan vända sig
till Kjell Rydh, Björnvägen 21 631 57 Lidköping eller
till någon annan i styrelsen.

STYRELSE:

Ordf	Anders Widestrand Trässbergsgatan 6	
	531 39 Lidköping	0510/60982
Sekr	Evert Persson, Lunnelidsgatan 6	
	531 53 Lidköping	0510/23488
Kassör	Kjell Rydh, Björnvägen 21	
	531 57 Lidköping	0510/22704
	Nils Karvik, Blåkllocksvägen 1	
	531 57 Lidköping	0510/14238
	Lars persson, Puckebo	
	566 00 Habo	0392/22086

RAPPORTMOTTAGARE

	Kjell Svensson, Bojvägen 4	
	531 70 Lidköping	0510/46212

Berguvsrapporter lämnas till Nils Karvik. Adr enl ovan!

DRÖMEXKURSIONEN

Onsdagen 840424 kl 06.00.

En ljuvlig vårdag, en av de första varma i år, gav vi oss iväg i en Ford-transitbuss mot Hornborgasjön. Vi, det var de unga förmågorna i Lidköpings fågelklubb, de s k juniorerna. I spetsen som chaufför och kunnig på området fungerade Stefan Larsson.

Väl itornet hade vi bestämt möte med Hans-Erik Johansson. Tyvärr väntade oss inga rara arter, men de kända Hornborgaarterna visade sig. 3 par svarthalsade doppingar, 10 par svarthakedoppingar, 3 ex rörhönor, 4 hanar och en hona av brun kärrhök. Naturligtvis en hel del skrattmåsar, kricka och sothöna.

-Här finns inte mycket mer att hämta, sa Hans-Erik.

-Ni skall ha varit vid Östen! Det är där man kan få se något intressant nu.

Det var ett litet streck i räkningen, men som skådare blir man ju van att ta ett bakslag. Alla exkursioner kan och ska inte bli fulla av rariteter.

Vi började smått diskutera att ta omvägen hem över Östen, men vad skulle gamlingarna i klubben säga. Det skulle ju faktiskt bli dyrare. Efter en diskussion var vi överens om att dela på de extra kostnaderna om det skulle bli trassel med "farbror" Widestrand & co.

Med några tips från Hans-Erik J. och solen i backspegeln styrde vi kosan mot den välbekanta ladan som ligger invid Östens östra strand.

Med en våldsam sats i sista lerbacken svängde vi upp vid ladan. På slutningen ned mot sjön stod redan ett gäng skådare. Vi tog fram tuberna och började att "spana av". Dessa arter fann vi:

200 ex sädgås, 5 ex ljungpipare
5 ex rödspov, 4 ex enkelbeckasin,
3 ex grönbena, 1 ex rödbena plus
de lite mer vanligare arterna.

P. 17

Sädgås

En kedjerökande skådare skapade otrivsel genom att sprida fimpar och förpesta luften omkring sig. Vi flydde röken och fann för gott att fortsätta mot Hans-Eriks hetaste tips, nämligen Öja vid sjöns nordöstra del. Efter mycket besvär och en vild chansning kom vi fram och parkerade bakom en ladugård. Strandängarna vid Öja gav resans största ornitologiska upplevelse. Gås vid gås varhelst vi såg. Vi rent förgås utbrast någon lyriskt.

-Vad är detta för gås? utbrast Anna Mattsson plötsligt, med tuben riktad mot en flock sädgäss.

-Den är ju alldeles vit i pannan.

Så småningom fastslogs med 100% säkerhet att vi på 50 meters håll framför oss hade en fjällgås. Oj, vilken OBS! Efter noggranna studier av gåsen från fjällen, då vi to m såg den ljusa gula ögonringen, vände vi kikarna mot de andra gässen. Där såg Stefan en "underlig sädgås" som

såg ovanligt ljus ut på ovansidan och var lite mindre än de andra. När den senare flög iväg, tillsammans med ett tiotal sädgäss, såg vi skillnaden mellan sädgässens mörkare rygg och vingovansidor och den här gåsens gråvita färgteckning på dess rygg och ovansida. Det kunde inte vara något annat än en spetsbergsgås!

-Oj, ett kryss till!

Därefter fick vi in något annat i tuben.

-Det kan inte vara två fjällgäss här. Det där måste vara en bläsgås!

Vid närmare granskning visade det sig att det var en fjällgås till. Det här hade vi inte räknat med. Fjällgås är en mycket rar fågel, som numera bara ses på enstaka platser i vårt land.

Plötsligt lyfte en flock med gäss. Spetsbergsgåsen och en av fjällgässen hörde till dem som flög bort i soldiset, bort mot några åkrar i horisonten.

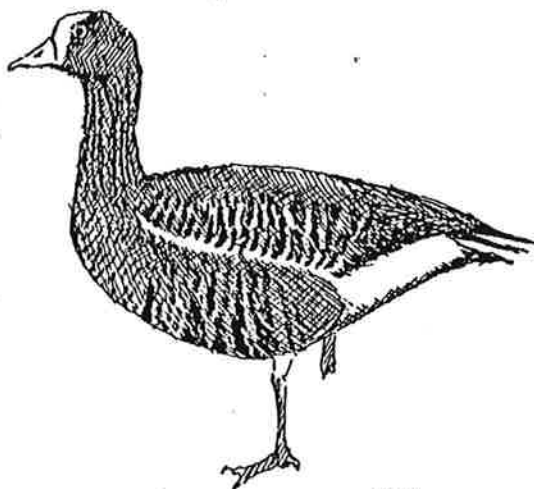
Vi lämnade smultronstället fortfarande med en fjällgås betande vid strandkanten och med en tacksam tanke till Hans-Erik för hans fina tips. Vi tyckte vi var "tvungna" att leta efter ytterligare en spetsbergsgås, då Anders Tollmar hade missat den första. Vi fortsatte runt sjön och på varenda åker stod gässen i hundratal. Tyvärr ofta för långt bort för att vi skulle kunna plocka ut någon spetsbergsgås. Solgasset gjorde också att gässen nästan försvann i värmedaller.

Nu var det nog dags att vända hemåt.

Det var lättare sagt än gjort. Vilken av alla dessa små

grusvägar ledde hem?Våra spaningar efter spetsbergsgås hade villat bort oss lite.Till slut hamnade vi i en liten by där det fanns en kiosk.Vi samlade ihop våra sista slantar och köpte glass .Anna och Kerstin såg nog lite hungriga ut,för vi fick lite extra glass så att det räckte till alla.Efter att samtidigt frågat efter vägen till Timmersdala vände vi hemåt.Med på denna exkursion var,förutom undertecknad,Anna Matsson,Kerstin Petterson, Anders Tollmar,Hans Hägnander och Marcus Kjellberg. Fjällgås,spetsbergsgås, varm vårsol och glass.Det är inte dumt det! Särskilt inte när vi hittade hem också!!

STEFAN LARSSON

Stefan Larsson

Fjällgås

Jag avslutade förra rapporten i "UVEN" med en förhoppning att det även våren 1984 skulle bli en lyckad häckning på siloanläggningen i Lidköping, det blev det.

Under senare delen av januari och de första veckorna av feb, satt honan på bolådans kant och inväntade den rätta tidpunkten för att värpa det första ägget. Samtidigt hörde jag hanen ropa på kvällarna. Så en dag var hon försvunnen. Jag tror det var den 15 feb, som jag saknade henne första gången. Jag tyckte det var alldeles för tidigt. Det var ju mer än en månad tidigare än i fjol då hon lade sig den 17 mars. Jag avvaktade några dagar, men ingen hona syntes till. Även hanen hade lugnat ner sig, därför beslöt jag mig för att försöka kontrollera bolådan. Enda sättet för att göra detta var att ta hissen upp till taket på silon, mitt emot bolådan, krypa fram till takkanten och med kikarens hjälp se snett ner i lågen. Jo-min-sann där låg honan. Så skulle hon ligga, likt en plåsterlapp på ett sår, i 35 dygn innan det första ägget skulle kläckas. Under denna tid är det hanen som jagar och förser honan med mat.

När så tiden var inne för kläckningen var jag väldigt spänd på hur många ungar det skulle bli. Förra året blev det tre ungar. Efter några veckor kunde jag, uppe från silotaket, konstatera att det antalet skulle nås även i år. Jag hade en känsla av att det inte skulle stanna med tre ungar. Några veckor senare när jag stod på gatan med tubkikaren riktad mot bolådan, för att titta på ungarna som då hade börjat titta ut över kanten, kunde jag till min stora glädje räkna till fyra små gråa huvuden som nyfiket tittade ut. Rekord !

Ungarna växte fort, på natten mellan den 16-17 juni lämnade de tre största ungarna, som var honor, lådan. I samband med detta kunde jag fånga in dem för ringmärkning. Den fjärde och minsta ungen som var en hane, flög ut den 25 juni och även den lyckades jag ringmärka.

En av unghonorna skadade benet i samband med att hon lämnade bolådan. Det visade sig efter röntgenundersökning i Göteborg att benet var brutet. Efter en månads läkning kunde jag släppa ut henne, i Strö, fullt frisk. Unghannen fick jag omhändertaga genomvåt och frusen den 28 sep. Han hade varit utsatt för en veckas regnande. Han torkades och släpptes efter två dagar från jaktvoljären i Strö. De övriga ungarna har varit synliga inne i Lidköping då och då under hösten.

Under våren och försommaren har även det andra kända upparet i södra delen av kommunen varit väldigt aktiva. Man har både sett och hört dem på vårkvällarna. Jag har till och med sett dem para sig. Några spår efter häckning har vi inte kunnat konstatera. Jag har i sommar gått igenom det aktuella området för att eventuellt hitta rester efter någon boplats, men inte funnit någon.

Under 1984 fick jag ett flertal rapporter om uvar från trakterna ute på Kållandsö.

Till en början var det endast en uv som hördes. Senare på våren och försommaren fick jag även rapporter om att man hade hört två uvar samtidigt, dessa uvar lät inte på samma sätt. Detta tyder ju på att det skulle kunna vara ytterligare en parbildning på gång. Jag var själv ute och lyssnade i det aktuella området men lyckades inte få höra något. Den 13 nov hittades troligen den aktuella honan död under en kraftledningsstolpe. Hon var illa bränd på fötter och i ansikte. Den hade satt sig på ett stag och kommit nära ledningen med huvudet och gjutit en ögonblicklig död. Det var den fjärde av de 16 unguvar vi släppte ut hösten 1983, som omkommit, alla mot kraftledningar.

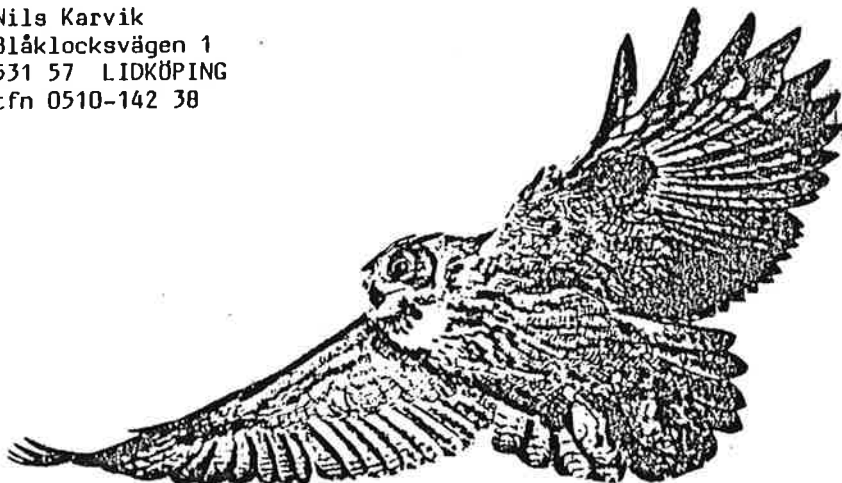
Just som jag sitter och skriver denna rapport ringer polisen i Götene och berättar att de igår, den 3 feb kl 18.00, hittade en bervuv död på E3 vid Götene. Den har troligen gått ner på två trafikdödade raphöns, som hittades intill uven, och då kolliderat med en bil.

Det som är intressant i den tragiska olyckan är att uven, som var en hanne, inte var ringmärkt. Det måste innebära att den kommer från en vild häckning som vi inte känner till.

Jag har till slut den smärtsamma plikten att tillkännage att, Lotta, den äldsta avelshonan inom projekt Berguv Sydväst, avled i juli 1984 i en ålder av 30 år och 3 månader. Hon dog på grund av ålderssvaghet. Lottas man Oskar är fortfarande pigg.

Trots dessa dystra slutrapporter ser vi mycket positivt på uvens framtid i Skaraborgs län. Så ut och lyssna, men glöm inte att rapportera vad Ni hör och ser.

Nils Karvik
Blåklocksvägen 1
531 57 LIDKÖPING
tfn 0510-142 38

FÅGELOBSERVATIONER 1984

Sammanställda av Kjell Svensson

- SMÅLOM 2 ex mot N Hindens udde 29/4 (KSv)
- SMÅDOPPING 1 ex 24/6 (NK), 1 ex 25/8 (LEJ), 1 ex 30/9 (AWd) och 2 ex 3/10 (KSv). Samtliga observationer i "Dammen" Lidköping.
- SKÄGGDOPPING Två vinterobservationer: 2 ex 7/1 och 2 ex 25/12 (KSv). Stora ansamlingar: 115 24/4 (LEJ), 320 ex 21/8 (AWd) och 400-425 ex 8/9 (LEJ). Samtliga observationer i Kinnevikens.
- GRÅHAKEDOPPING 1 ad Truve 12/5 (KSv)
- SV. HALSAD DOPPING 5 säkra och 2 troliga häckningar i Hornborgasjön. (HEJ).
- STORSKARV Vinterobservation: 1 ex Kinnevikens 1-4/1 (KSv). Stort antal har under hösten rapporterats från Stora Ekens skärgård. Som mest 15 ex 16/9 och 18 ex 20/9 (HEJ; KSv) samt totalt 25 ex (15 ex mot S+10 rastande) Naven 6/10 (HEJ).
- RÖRDROM 1 ex hördes tuta Ekedalen Rackeby 10/5-15/6. (AWd).
- SVART STORK 1 ex Närebo, Råda 19/5 (AWd). Storcken upptäcktes skruvande tillsammans med en flock trutar. Fyndet är det första i kommunen och det 8:e i länet.
- MINDRE SÅNGSVAN 3 ad+4 subad Truve 1/4 (LEJ). Fyndet är det första för Kinnevikens/kommunen. Dessutom rapporterad från Östenområdet och då som mest 7 ex 7/4 (LEJ).
- FJÄLLGÅS 1 ex 17/4 (HEJ), 1 ex 22/4 (LEJ) och 2 ex 25/4 (SL m fl). Samtliga från Östenområdet.
- SNOGÅS 2 ex Truve 9/9 (JS). Som vanligt rör det sig troligen om förrymda fåglar. Fyndet är det första för Kinnevikens/kommunen.
- KANADAGÅS Ca 300-350 ex uppehöll sig i Lidköpingsområdet under sept. (AWd) 50 ex stationära Rackeby sept. (AWd).
- VITKINDAD GÅS Som mest 7 ex i Östenområdet 31/3 (LEJ) och 7/4 (HEJ, LEJ).
- PRUTGÅS Totalt ca 125 ex i Kinnevikens under hösten. Största flockarna: 50 ex mot S v 38 (NK) och 46 ex 12/10 (LEJ).

- GRAVAND 3 juv. uppehöll sig i Kinnevikens 22/8-11/9 (NK mfl).
- SNATTERAND 1 hona Lidköping 17/5 (SK).
- ÄRTA 1 par 23/5 (NK), 2 ex 5/6(KSv). Under v 27 konstaterades häckning då hona med 3 ungar sågs vid flera tillfällen(KSv). Samtliga observationer från Dammen, Lidköping. Från Söne mad där årtan observerats årligen och även häckat, finns inga rapporter.
- BRUNAND Två vinterobservationer i Kinnevikens: 4 hanar 8/12 och 1 hane 25/12(KSv).
- RINGAND 1 hane Fågeludden Hornborgasjön 19/5-10/6 (HEJ m fl). Första fyndet i länet.
- BERGAND Sommarobservation: 2 ex Kinnevikens 11/8 (KSv). Under höststräcket finns två rapporter från samma lokal: 5 hon-teckn. 12/10 och 12 hon-teckn. 27/10(LEJ).
- ALFÄGEL Totalt 7 observationer i Kinnevikens under perioden 9/10-11/11. Som mest 4 ex Framnäs 9/10 (EP).
- SJÖORRE Två sommarobservationer: 1 hane Lidköping 16-23/7(KSv) och 2 ex Rackeby skärgård 31/7(AWd). Under hösten observerades i Kinnevikens, perioden 1/9-11/11, som mest 210 ex 10/11(KSv).
- SVÄRTA Totalt 7 observationer i Kinnevikens under perioden 12/10-24/11. Största flockarna: Ca 35 ex 12/10(LEJ), 71 ex 23/11 och 28 ex 24/11 (KSv). Flockar i den här storleken är anmärkningsvärt. 71 ex är största antalet som setts i länet.
- SALSKRAKE Rapporterad från Truve under perioden 24/3-7/4. Som est 2 par 7/4(KSv). Sommarobservation: 1 hane Lidköping 5-6/7 (KSv, HEJ). Tre höstobservationer: 1 ex Kinnevikens 6/10 (AWd), 1 ex Läckö 13/10 (HEJ) och 1 ex Lockörn 11/11(KSv).
- BRUN KÄRRHÖK Häckningar: 1 par Ekedalen, Rackeby(AWd). 1 par Fröfjorden(BH). Trolig häckning: Söne mad 1 par, Filsbäck/Kinnevikens 1 par (KSv).
- ÄNGSHÖK 1 hona Söne mad 3/6 (KSv) och 1 hona Närebo, Råda 1/9(AWd).

KUNGSORN	1 juv stationär Källand 24/2-8/3(KSv,HPn)
LÄRKFALK	Totalt 2 säkra och en trolig häckning.
PILGRIMSFALK	1 ex Lidköping 16/7(KSv)
ORRE	1 ex sträckande från St Eken till Läckö 13/10(HEJ).
KORNKNARR	1 ex hördes spela Stenum 20 och 26/6(HEJ).
KUST/LJUNGPIPARE	Ca 190 ex mot S Stora Eken 1/8(KSv)
KUSTSNÄPPA	12 ex mot S Stora eken 1/8 (KSv).
SANDLÖPARE	1 juv Kinnevik 7/10 (KSv)
SPOVSNÄPPA	Totalt 21 ex i Kinnevik under perioden 14/7-5/8.Som mest 7 ex 14/7 (NK).
RODSPOV	Rapporterad från Östen under perioden 15/4- 5/5.Som est 5 ex 25/4 (SL m fl).Dessutom 1 ex Ytterbergs udde Hornborgasjön 28/4 (LEJ).
SMÅSPOV	10 ex Kinnevik 6/7 (NK).Därutöver sedd endast i enstaka ex.
ROSKARL	Endast 2 observationer i Kinnevik:2 ex 12/7 och 3 ex 3/8 (KSv).
SMALN.SIMSNÄPPA	1 ex i Dammen Lidköping 27/7-5/8 (NK m fl).
OBEST.LABB	2 ex Stora Eken 16/9(HEJ,KSv).
LABB	1 ex Stora Eken 6/10(SS) och 1 juv mot SV Stora Eken 12/10 (KSv).
DVÄRGMÅS	Under perioden 3/8-3/11 gjordes ovanligt många observationer av dvärgmåsen i kommunen. Flockar på 25-40 ex sågs dagligen i början augusti.Som mest noterades ca 120 ex (Ca 118 juv+2 ex 2:k) 5/8 (LEJ).8 ex (8 juv+ 1 ad) sågs så sent som 3/11(HEJ).Därutöver 1 juv Östen 21/4(HEJ) och 1 ad Hornborgas- sjön 5/5 (LEJ).
SILLTRUT	1-2 ex vid flera tillfällen under vår/ sommar i Rackeby skärgård (AWd).3 ex Lockörn 4/8 (HEJ),1 ex Råbäck 18/8 (HEJ) och 1 ex Stora Eken 6/10(KSv,SS).
TRETÅIG MÅS	2 ex Hindens rev 27/10(TA,BAx) och 1 juv Kinnevik 3/11 (HEJ).
SKRÄNTÄRNA	3 ex Lockörn 4/8 (HEJ).
SMÅTÄRNA	1 ex mot SV Kinnevik 8/8 (KSv).
SVARTTÄRNA	2 ex Hornborgasjön 19/5 (HEJ) och 2 ex 6/6 (LEJ).1 ex i Kinnevik 21/7(KSv).

- TURTURDUVA Från Lidköping minst 7 observationer om 1-2 ex under perioden 20/6-21/9 (NK m fl). 2 ad Hålltorp 4/8(HEJ).
- BERGUV 1 par häck ade och fick ut 4 ungar på Västsvenska lantmäns silo(NK). Därutöver 2 konstaterade parbildningar inom kommunen(NK).
- HOKUGGLA 1 ex stationär Strö under jan(HPn,KSv), 1 ex Apelås,Rackeby mitten dec.-18/2(AWd), 1 ex Råda 1/1-22/1 (EP,RG), 1 ex Munkängarna 7/1(JdJg), 1 ex Kållandsö 24/3(KSv m fl), 1 ex 1/4 Degeberg(AA) och 1 ex Gillstad 4/4(SK).
- JORDUGGLA 1 ex mot S Kinnevik 11/11 (KSv).
- PÄRLUGGLA Vid inventering sammanlagt 3 spelande: Söne 15/3 (AWd m fl), Norra Kedum 15/3 (GA m fl) och Kinnekulle 24/3(HEJ m fl).
- KUNGSFISKARE 1 par påbörjade häckning i Lidköpings kommun.(ESv). Några ungar kläcktes aldrig fram då fåglarna av okänd anledning övergav boet och lokalen, Därutöver sågs 1-2 ex regelbundet Flian vid Resville sept-dec(ESv).
- BERGLÄRKA 3 ex Framnäs 7/10(KSv) och 1 ex samma likal 6/11(KSv).
- RODSTRUP.PIPLÄRKA 1 ex Lidköping 2/9(HEJ).
- SKÄRPIPLÄRKA 1 ex Hindens udde 30/9 (PÅ m fl)
- FORSÄRLA 1 ex mot S Stora Eken 12/10(KSv) och 1 ex mot S Lockörn 27/10(HEJ).
- NÄKTERGAL 1 ex sjungande Truve-Sävare 29/5-5/6(KSv).
- BLÅHAKE 1 hane Söne mad 6/5(KSv) och 1 ex Lidköping 7/5(HMa).
- SV.RODSTJÄRT 1 par konstaterades häcka i Lidköping(NK). Dessutom 2-3 sjungande vår/sommar(NK m fl). 1 ex hördes sjunga så sent som 24/9(NK).
- RINGTRAST 2 ex Råda 27/4(Ortsbor gm AWd)
- KÄRRSÄNGARE 1 ex Truve 29/5(KSv), 2 ex N.Kedum 4/6 (KBg,UG), 1 ex N.Härene 15/6(KSv), 2 ex Västerplana 17/6(KSv) och 2 ex Söne mad 19/6 (AWd). Samtliga avseende sjungande ex.
- TRASTSÄNGARE 2 ex (1 par) under häckningstid i Dammen Lidköping(NK,AWd m fl). Observerades första gången 25/5 då en han hördes sjunga.

- I juni sågs 2 ex (1 par) dra material till bo. Sista observation så sent som 21/8(AWd).
- GRANSÅNGARE 1 par trolig häckning Rackeby(AWd). Paret uppehöll sig i lämplig häckningsbiotop från slutet av april-juli. Beteende tyder sannolik häckning. Därutöver 1 sommarobs. Hindens rev 17/6(HAd).
- MINDRE FLUGSNAPPARE 2 ex sjungande Munkängarna 7/6(LSg) och 1 ex sjungande Källby 10/6(KSv).
- SKÄGGMES Några ex övervintrade i Kinnevik(KSv). Under vår/sommar häckade troligen flera par. Minst 5 kullar sågs bl a 16/6(KSv). Därutöver finns många observationer i Kinnevik ända fram till årets slut. 19 ex överflygande Skavudden mot Navent 1 ex rastande Skavudden 6/10(HEJ).
- SNÖSISKA 2 ex Lidköping 25/12(KSv).
- STENKNÄCK Max 18 ex i en flock i Lidköping flera gånger under december.(KSv).
- LAPPSPARV 2 ex mot 5 Stora Eken 12/10(KSv).

Signaturer:

AA	Anders Andersson	NK	Nils Karvik
AWd	Anders Widestrand	PÅ	Patrik Åberg
BAX	Barbro Axelsson	RG	Roger Gustavsson
BH	Bo Hjelmström	SK	Stig Karlsson
EP	Evert Persson	SL	Stefan Larsson
ESv	Einar Svensson	SS	Stig Svensson
GA	Göran Axelsson	TA	Tore Axelsson
HAd	Hans Andersson	UG	Ulf Gotthardsson
HEJ	Hans-Erik Johansson		
HMa	Henrik Malmberg		
HPn	Håkan Pettersson		
JdJg	Jhonny de Jong		
JS	Jan Samson		
KBg	Karin Berg		
KSv	Kjell Svensson		
LEJ	Lars-Erik Johansson		
LSg	Leif Sjöberg		

FÅGELSTRÄCKET VID KINNEVIKEN HÖSTEN 1984

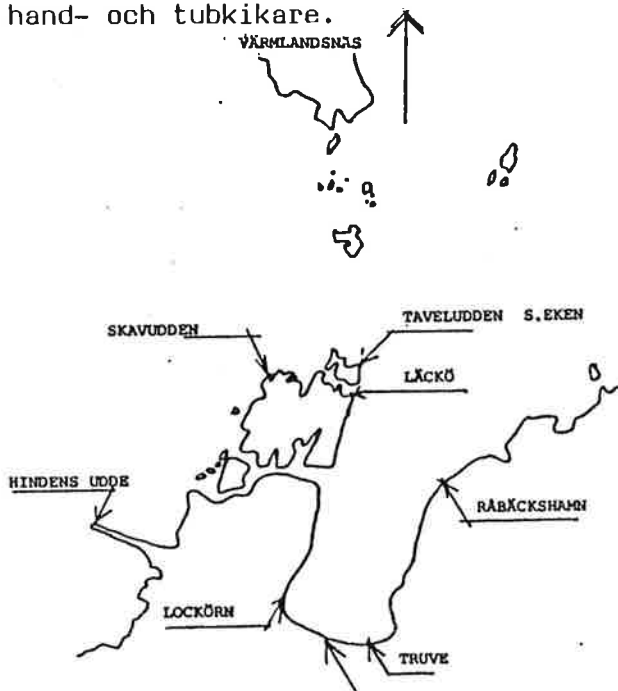
Hans-Erik Johansson

Flyttfågelstudier utförda längs en linje mellan Vänern och Vättern under 1975-1977 (GRUS 79, Clas Hermansson) visade bl a att sträcket var relativt koncentrerat utmed Vänerns och Vätterns stränder. Sträckets geografiska fördelning vid Vänern tycks dock vara något komplicerad. Sannolikt beror detta på sjöns oregelbundna form. Dessutom har ej sjön en helt nord-sydlig utsträckning. Kållandsö delar tillsammans med Värmlandsnäs och Lurö skärgård nästan sjön i två delar. Kinnekulle bildar vidare en markant utbuktning i sjön. Mellan Kinnekulle och Kållandsö utgör Kinnevik en ledlinje med nord-sydlig utsträckning.

Under hösten 1984 har olika lokaler utmed Kinnevik och Kållandsö besökts. Lokalerna är markerade på karta 1. För att något belysa sträcket på västra sidan av Kålland redovisas kortfattat resultat från sträckräkningar utförda vid Hindens udde 1983.

Räkningar av sträckande fåglar har kunnat utföras systematiskt, men vissa resultat bör ändå vara av intresse. Allmänt har besöken förlagts under morgonen. Normalt från gryning till dess att sträcket markant avtagit. Samtliga fåglar som bedömts sträcka har noterats. Hjälpmiddel har utgjorts av hand- och tubkikare.

Karta 1

Taveludden, S.Eken

Det är en fin upplevelse att studera fågelflyttning från denna lokal. Man har utsikt över en stor del av Vänern. Dessutom är sträcket relativt intensivt. Lokalens klass har tidigare belysts av Clas Hermansson (Uven 76).

Småfåglar och rovfåglar har normalt en sträckriktning från Lurö rakt mot observationsplatsen. Det är möjligt att fåglar når Lurö skärgård efter att ha passerat Djurö. Vid lämplig vindriktning (östlig!) sträcker nämligen flertalet fåglar vid Hammarnäs (utanför Karlstad) mot Djurö. (Vår fågelvärld 65:1). Dessa fåglar bör rimligen nå Lurö skärgård eller Källand.

Andfåglar, lommar och måsar passerar ofta öster om observationsplatsen in i Kinnevik. I mindre omfattning sträcker "sjöfåglar" mellan Lurö och S.Eken med SV flygriktning.

Resultat från sträckräkning Taveludden:

Observationsdagar:

1.1/8	19.00-20.30 (KSv)	6. 6/10	06.30-10.30 (KSv)
2.1/9	06.00-12.00 (KSv, HEJ)	7. 12/10	06.30-10.10 (KSv)
3.8/9	06.30-11.30 (KSv, HEJ)	8. 20/10	07.00-10.40 (HEJ)
4.16/9	06.30-09.30 (KSv, HEJ)	9. 1/11	07.30-10.00 (KSv)
5.20/9	06.40-11.15 (KSv)		

Summerat antal iakttagna fåglar fördelat på arter och observationstillfälle:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	summa
lom sp.		15	9	22	1	3	1	1	1	52
storlom		2	2	3	3	1				11
skäggdopping			8	2	1	1				12
dopping sp				1				2		3
storskarv		11	14	15	18	5	14	3	8	88
häger				3	1	8				12
sädgås						2				2
kanadagås		5								5
and obest.		4		11	12	12				39
bläsand				35		1				36
kricka				4						4
gräsand				1		7				8
stjärtand				1						1
simand obest.				28						28
vigg							1			1
sjöorre		6				2	9		29	46
svärta							1			1
knipa			1	6					4	11
småskrake						3				3
storskrake			9	36	10	3		2		60
bivråk		8			1					9
blå kärnhök		1			3					4

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	summa
duvhök							2			2
sparvhök		13			8	28	26		1	76
ormvråk		1			2		21			24
fiskgjuse			1							1
tornfalk			1		1					2
stenfalk		1					1	2		4
strandskata			1							1
s.strandpipare		1								1
ljungpipare		10		22						32
kust/ljungpipare	190									190
kustsnäppa	12									12
kärnsnäppa		9					10			19
calidris obest.		13			6					19
obest vadare			20							20
spov obest.				1						1
rödbena		1								1
drillsnäppa		3								3
labb				2		1	1			4
dvärgmås		1								1
skrattmås						2				2
silltrut						1				1
fisktärna		53	63		2					118
skogsduva							3			3
ringduva							566	2		568
mindre hackspett						1				1
sånglärka			2				10			12
backsvala		16								16
ladusvala		459	383	1	69					912
hussvala		12								12
obest. svala			7							7
trädpiplärka		2								2
ängspiplärka		4	5		18	8	106	1		142
gulärta		22	1							23
forsärta							1			1
sädesärta		820	704		112	1	2			1639
blåmes							8	2		10
varfågel							1			1
kaja							60		14	74
råka						1				1
kråka				2	11	3	27	8	19	70
bo/bergfink							12	4	1	17
grönfink							65		17	82
grönsiska		13			4	134	2			153
vinterhämpling							1		1	2
gråsiska							2		36	38
siska obest									25	25
korsnäbb									12	12
domherre							15	1		16
lappsparv							2			2
gulsparv									18	18
sävspurv					3				1	4
tätting obest							89	149	33	271
							SUMMA			5104

Råbäck

7 observationstillfällen. Totalt 20 timmar jämt fördelade för besöken. Från gryning och 3 timmar framåt. Observatörer: Vid de tre första tillfällena (HEJ) och vid övriga (LEJ).

Sträcket hade en blygsam omfattning. Den 8/9, 16/9 och 6/10 var både S. Eken och Råbäck bevakade. Därav framgår att antalet sträckande småfåglar vid Råbäck var obetydligt jämfört med S. Eken. Råbäck borde dock vara en lämplig observationsplats de dagar då sjöfågelsträcket i Kinnevikens är stort.

	11/8	18/8	25/8	8/9	16/9	6/10	13/10	summa
lom summerat	1		1	6	1	1	2	12
skäggdopping		1		6		10	2	19
storskarv				1		1	1	3
häger	1	1		1		1		4
svan obest				1				1
gås obest							4	4
bläsand			16	1		3	14	34
gräsand						1		1
knipa	5					2		7
obest and						3	21	24
storskrake							3	3
brun kärnhök	1							1
fiskgjuse		1						1
sparvhök						1		1
vadare summerat	10							10
labb						1		1
skrattnås	109		29					138
fiskmås	1	38		31				70
fisktärna	14	5		8				27
svalor		87		9				96
sådesärla				17			1	18
övr tättningar summerat				17		34	33	84

SKAVUDDEN (vid Naven)

Endast två observationstillfällen:

8/9 06.00-09.00 Observatörer: Roland Wicksell, Kjell Rydh
14 småskrakar och 2 storlommar utgjorde det enda noterade sträcket.

6/10 06.00-09.00 Observatör: (HEJ)
1 lom, 15 storskarv (varav 13 i en flock), 3 obest. änder, 97 storskrakar (mot norr!), 1 sparvhök, 556 ringduvor, 1 varfågel, 19 skäggmöss (flög ut till Naven), 122 "övr. tättningar".

Det är troligt att lokalen berörs av sträck från Värmlandsnäs och Lurö, men i betydligt mindre omfattning än S. Eken.

LOCKÖRN

4 besök. Observatör: (HEJ)

4/8 05.30-8.30

Vadare: 35 "calidris" och 8 "tringa", 4 storspov, 41 skrattmås, 9 fisktärna, 2 gulärta.

26/10 11.05-12.30, 27/10 7.35-10.25, 3/11 7.45-9.15.

	26/10	27/10	3/11		26/10	27/10	3/11
om		1	1	bo/bergfink	50	43	
nder summerat		20		grönfink	7	62	30
blå kärrhök			1	grönsiska	3	48	
sparvhök		5		gråsiska	58	540	20
fjällvråk	3			dömherre		17	20
fjörkrast	135	69		forsärta		1	
kråka		23		tätting övr	1	38	
blåmes		4		summa	257	871	72

Tyvär är observationstillfällena för få och för sent på hösten för att något bestämt ska kunna uttolkas, men förmodligen är det en mycket god sträcklokal för tättingar, vilket även observationer tidigare år antyder. Förklaringen till lokalens förmodade kvalité är att östra sidan på Källand utgör en lämplig sträckledare i nord-sydlig riktning från Värmlandsnäs och Eken.

LÄCKÖ

Endast 1 observationstillfälle: 13/10 06.25-10.50

4 lom, 1 skäggdopping, 7 storskarv, 3 knölsvan, 7 svärta, 1 salskrak, 11 storskrak, 3 sparvhök, 9 ormvrak, 3 fjällvråk, 139 "övr. tättingar" och 1 orre.

HINDENS UDDE

Nedan presenteras resultatet från sträckräkningar utförda under 1983. Dessutom besöktes udden ytterligare ett tillfälle, 25/8, men det var då så dimmigt att ej en enda sträckande fågel iaktogs. Småfågelsträcket får betraktas som blygsamt. Sannolikt beroende på att udden är utsträckt i VNV riktning. Udden utgör därmed ingen idealisk ledlinje. Flertalet tättingar (mest grönsiskor) iaktogs följa udden varefter de sträckte ut i västlig riktning. Enstaka flyger dock in från NV och följer därefter udden mot OSO. De andra fåglar, lommar, vadare och måsar som sågs passerade utanför udden med en sydlig sträckriktning.

Observatörer: 17/9, 24/9 (KSv) övriga dagar (HEJ).

Fig.Sträckresultat från Hindens udde hösten 1983

	7/8	20/8	17/9	24/9	8/10	15/10	29/10
lom	1	1	2	3	9	7	2
skäggdopping	3	1	1	2			
storskarv		5				1	9
häger			1				
svan obest							6
gås "			7				
bläsand						28	
stjärtand						3	
vigg						2	
sjöorre			2				
brunand					5		
knipa	6			2		4	18
and obest							
småskrake				5			
storskrake					1		8
alfågel							1
strandkata	12						
brushane	2						
kärnsnäppa	1		4				
s. simsnäppa	1						
storspov	1						
rödbena	1						
svartsnäppa	1						
labb				2	1		
skrattnås	3		11	17			
fiskmås				6			18
gråtrut			15		9	4	47
fishtëarna			5	1			
ringduva				1			
spillkråka			1				
ladusvala	4		30				
tornseglare			1				
ängspiplärka					1	5	
gulärta		1					
sådesärta		7	2				
blåmes			23		33	9	6
talgoxe						2	2
gök	1						
kråka							2
bo/bergfink			1		135	12	
grönfink					26	3	
grönsiska					133	1488	439
vinterhämppling						2	
snösparv					1		2
gulsparv							3
taltrast						1	
koltrast						6	
tätting obest					12	7	

Rapporteringsguide 1985

Lokala rapportkommittén för Skaraborgs län (Lrk) har till uppgift att insamla, arkivera och publicera fågelobservationer. Verksamhetsområdet omfattar norra Västergötland, begränsat av länsgränserna mot Jönköpings län och Älvsborgs län i söder samt landskapsgränserna mot Värmland och Närke i norr. För rapporteringen av observationer som görs under 1985 gäller nedanstående riktlinjer.

- Medlemmar i lokala fågelklubbar rapporterar alltid till klubbens rapportmottagare. I klubbarna sammanställs observationerna kvartalsvis för vidare befordran till Lrk.
- Övriga rapporterar direkt till Lrk:s rapportmottagare.
- För varje observation anges
art, om så är möjligt även kön och ålder
antal
beteende
häckning, om så föreligger, använd häckningsindicer enligt inventeringen Svensk fågelatlas eller precisera hur häckning bestämts
observationsplats, använd namn som finns på topografiska kartan
datum
medobservatörer, om sådana finns
- Observationerna lämnas kvartalsvis (1/4, 1/7, 1/10 och 1/1) och glöm ej att meddela uppgiftslämnare, adress och telefonnummer.

Rapporterings sättet för 1985 följer det som gällt för föregående år. Ingen behöver rapportera mer än till ett ställe och det bör förenkla arbetet med rapporteringen. För medlemmar i lokala fågelklubbar gäller dock att känna till om klubben önskar uppgifter om arter utöver de som finns i Lrk:s artförteckning.

Hornborgasjön är för närvarande föremål för ingående fågelundersökningar med anledning av den beslutade restaureringen. Alla observationer, speciellt av våtmarksarter, som görs i eller omkring sjön är betydelsefulla även om de inte är medtagna i artförteckningen. Dessa observationer rapporteras enligt ovanstående riktlinjer.

Förutom arterna i förteckningen önskar Lrk rapporter om

- observationer av alla arter som görs utanför den tid de normalt förekommer i länet
- observationer av invasionsfåglar
- observationer av större sträckförekomster och stora flockar

Lrk för Skaraborgs län

KJELL SVENSSON, Bojvägen 4, 531 70 Lidköping Tel. 0510/462 12.

Artförteckning

A. Samtliga observationer av arter som påträffats färre än 10 gånger i Västergötland enligt den förteckning som finns i Sveriges fåglar (SOF 1978). I de fall raritetsrapport skall inlämnas erhåller observatören formulär från rapportmottagaren.

B. Övriga arter enligt nedanstående förteckning.

Smålom	SO	* Aftonfalk	SO	Hökuggla	SO
Storlom	H	Stenfalk	SO	Sparvuggla	SO
Smådopping	SO	Lärkfalk	SO	Jorduggla	SO
Gråhakedopping	SO	Pilgrimsfalk	SO	Pårluggla	SO
Svarthakedopping	H	Järpe	SO	Kungsfiskare	SO
Svarthalsad dopping	SO	Orre spelplatser	SO	Härfågel	SO
Storskarv	SO	Tjäder	SO	* Gråspett	SO
Rördrom	SO	Vaktel	SO	* Vittryggig hackspett	SO
Häger	H	Småfl. sumphöna	SO	Mindre hackspett	H
Vit stork	SO	Kornknarr	SO	Tretåig hackspett	SO
Mindre sångsvan	SO	Rörhöna	H	Trädlärika 1.4-30.6	SO
Sångsvan	H	Trana	H	Berglärika	SO
Spetsbergsgås	SO	Strandskata	H	Backsvala	H
Blåsgås	SO	M. strandpipare	H	Rödstrupig piplärka	SO
* Fjällgås	SO	St. strandpipare	H	Skärpiplärka	SO
Grågås	H	Ljungpipare	H	Forsärla	H
Kanadagås	H	Kustpipare	SO	Strömstare 1.4-31.10	SO
Vitkindad gås	SO	Kustsnäppa	SO	Näktergal	H
Prutgås	SO	Sandlöpare	SO	Blåhake	SO
Gravand	SO	Småsnäppa	VÅR	Svart rödstjärt	SO
Blåsand	H	Spovsnäppa	SO	Ringtrast	SO
Snatterand	SO	Kärrensäppa	H	Flodsångare	SO
Stjärtand	H	Myrsnäppa	SO	Kärrensångare	SO
Ärta	H	Brushane	H	Trastsångare	SO
Skedand	H	Dvärgbeckasin	SO	Gransångare 1.5-31.7	SO
Brunand	H	* Dubbelbeckasin	SO	Mindre flugsnappare	SO
Vigg	H	Rödspov	SO	Sommargylling	SO
Bergand	SO	Myrspov	SO	Varfågel	H V
Ejder	SO	Småspov	SO	Råka	H
Alfågel	SO	Rödbena	H	* Svart kråka	SO
Sjöorre	SO	Grönben	H	Bergfink	H
Svärta	SO	Roskarl	SO	Steglits	H
Salskrake	SO	Smaln. simsäppa	SO	Vinterhämspling	SO
Småskrake ej VÅN&VÅT	SO	Labb	SO	Gråsiska	H
Glada	SO	Dvärgmå	SO	* Snösiska	SO
Havsörn	SO	Silltrut	SO	Mindre korsnäbb	H
Brun kärnhök	H	* Tretåig må	SO	Större korsnäbb	H
Blå kärnhök	H V	Skrantärna	SO	Rosenfink	H
Duvhök	H	Kentsk ärna	SO	Tallbit	SO
Ormvråk	V	Silvertärna	SO	Stenknäck	H
Fjällvråk	V	Småtärna	SO	Lappeparv	SO
Kungsörn	SO	Svarttärna	SO	Ortolansparv	SO
Fiskgjuse	H	Turturduva	SO	* Kornsparv	SO
Tornfalk 1.5-15.7	SO	Berguv	SO		

TECKENFÖRKLARINGAR

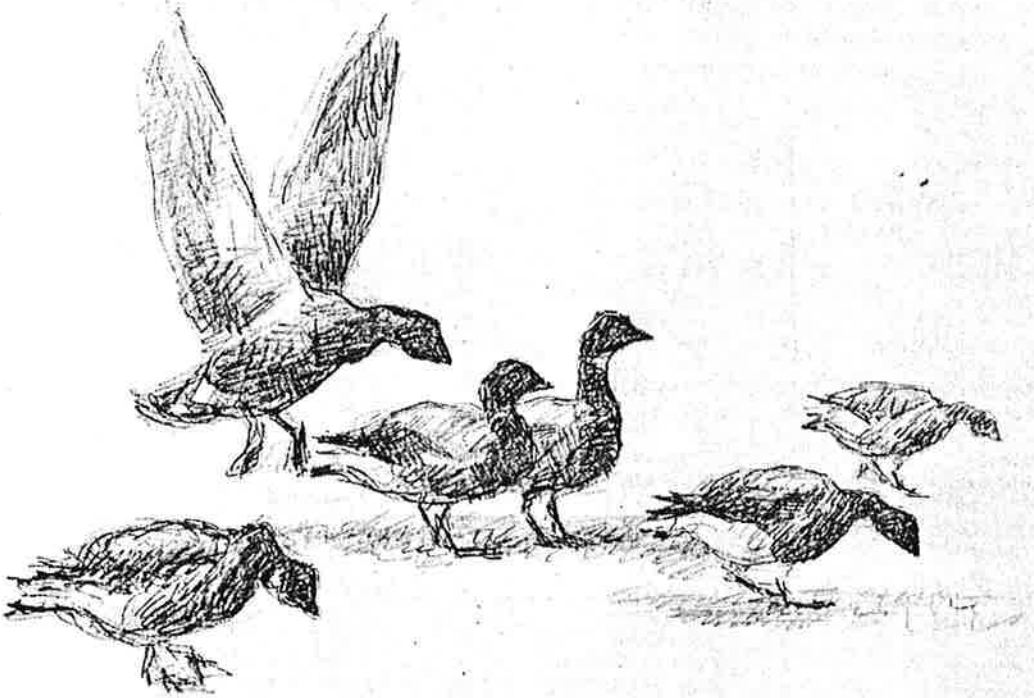
SO Samtliga observationer rapporteras

H Häckningar rapporteras. Ange h äkningsindicierna enligt inventeringen Svensk fågelatlas eller precisera hur äkning konstaterats.

V Vinterfynd (december-februari) rapporteras.

VÅR Vårfynd rapporteras.

* Observationer granskas av Lrk. Formulär kan erhållas från rapportmottagaren.

Den här bilden prydde omslaget på UVEN 1983. Som vanligt är det vår medlem, konstnären John "Jompa" Ahlgren, som ritat även årets omslag. Konstverket ovan är skänkt till klubben av Jompa. Även omslaget 1984 (en hökuggla) är skänkt av honom. Det utlottades i samband med klubbmötet i december.

Den här gången har vi låtit rama in verket och lämnar ut det för anbudsgivning! (Storlek ca 20x30).

Anbud skall lämnas till Anders Widestrand
Trässbergsgatan 6
531 39 Lidköping.

Anbudet ska lämnas i ett förseglat kuvert och vara försett med namn och adress och naturligtvis Ditt bud. Skickar Du per post så tänk på att lämna anbudskuvertet igenklustrat i postkuvertet!

Det skall vara Anders Widestrand tillhanda senast 9 april!
Än en gång, tack John för gåvorna!!

- *Schack-Nielsen :Kartbok över Danske fuglelokaliteter
- *Robbins/Bruun m fl:Bird of North-America
- *Forsman: Rovfågelsguiden
- *Grant: Gulls.A guide to identification
- *Porter m fl Flight identification of
European Raptors
- *Karlsson/Swanberg: Hornborgesjöns tranor
- *Ullman: Fåglar från början(6ex)
- Kompl.bandserie: Birdsongs (Omfattar 16 band)
- Kompl skivserie: Birdsongs (Omfattar 15 skivor)

Förvaltare av ovanstående: Anders Tollmar

Vippgatan 5

531 42 Lidköping 0510/62635

Lån av böcker,band och skivor mot kvittens viå Anders Tollmar.Varje låntagare är personligt ansvarig för förlust eller skada.Detta gäller även kikare.Lånetid: Högst 2 veckor eller vid spec. omständigheter efter överenskommelse med förvaltaren.Detsamma gäller kikarna.För dessa gäller dessutom att det åligger låntagarna att återställa dessa senast två dagar före en av klubben anordnad exkursion!!

Klubbens fyra tubkikare förvaltas av:

1 st Anders Tollmar,Vippgatan 5 Lidköping 0510/62635

1 st Henrik Malmberg,Nyhemsgatan 34 " 0510/61388

1 st Nils Kervik,Blåklocksv.1 " 0510/14238

1 st Anders Widestrand,Trässbergsg 6 " 0510/60982

